

Certification course for Myanmar Language Studies:

“Language and society in Myanmar and beyond”

July 26 - August 20, 2021

Mo, We, Fr 2pm - 3pm (Myanmar time)

Lesson 3: Basic linguistic categories - Myanmar

PD Dr. Mathias Jenny, University of Zurich, Switzerland

www.mathiasjenny.ch

mj@mathiasjenny.ch

Let's have a closer look at Burmese from a linguistic perspective

Phonology - the sounds of Burmese

k	k ^h	g	ŋ	hŋ	c	c ^h	ɟ	ɲ	hɲ	t	t ^h	d	n	hn
က	ခ	ဂ	င	ဇ	ကျ	ချ	ဂျ	ည	ဉ	တ	ထ	ဒ	န	ဏ
p	p ^h	b	m	hm	j	l	hl	w	hw	s	s ^h	z	ʃ	
ပ	ဖ	ဗ	မ	မ္	ယ	လ	လှ	ဝ	ဝှ	စ	ဆ	ဇ	ရှ	
θ	ð	h	ʔ	(r f)										
ဆ	သ	ဟ	အ	(ရ ဖ)										

→ all except /ʔ/ occur only at the beginning of a syllable.

a	i	u	e	ɛ	o	ɔ	ə	ai	ei	au	ou
အ	အိ	အု	အေ	အဲ	အို	အော	-	အိုက်	အိတ်	အောက်	အုတ်

a	á	à	(aʔ)
အ	အံ	အား	(အတ်)

“Those lazy young people today don’t know how to speak correct English (German, Thai, Burmese, French, ...) anymore!!!”

Phonology - “wrong pronunciation by lazy speakers”

စ /s/ vs. ဆ /s^h/

ဗိုက်စာတယ် အောက်စီရင် ကြောက်ဆရာကြီး

→ many speakers make no difference စ between and ဆ

but there is a difference in behavior:

တစ်စိတ် is pronounced /ဒီစိတ်/ but တစ်ဆ is pronounced /တဆ/ (not ဒါ).

Compare တစ်ကောင် (ဒဂေါင်) and တစ်ခါ (တခါ not ဒါ).

သ /θ/, /ð/ vs. တ /t/, ဒ /d/

တင်တန်းသက်ချင်တယ်။

မစားရတေးဘူး။

သွားသော့မယ်။

ပ် ဖ် /aʔ/ vs. န် /ɛʔ/

သူအရက်ရှည်တယ်။

အတက်နိုင်ဆုံး။

ဖုန်းစပ်ရအုံးမယ်။

Maybe not bad pronunciation, but language change (see lessons 6 and 7)!

Morphology - structure of words

... but what is a “word” in Burmese?

How many words?

ကျွန်တော်မစားချင်တော့ပါဘူး။

ကျွန် တော် မ စား ချင် တော့ ပါ ဘူး။

tɕəno mə sà tɕʰin tó pa pʰù [tɕəno mə sà dʒin dó ba bù]

all “words” are listed in standard dictionaries

How can we define a “word”?

own stress → not true for မ, ချင်, တော့, ပါ, ဘူး

free form → not true for မ, ချင်, တော့, ပါ, ဘူး

can move position → not true for မ, ချင်, တော့, ပါ, ဘူး

→ ကျွန်တော် မစားချင်တော့ပါဘူး။ is two words

What about

သွားလို့ရတယ်။

သွားလို့မရဘူး။

သွားရမယ်။

မသွားရဘူး။

သွားနိုင်တယ်။

မသွားနိုင်ဘူး။

ပြောတတ်တယ်။

မပြောတတ်ဘူး။

သိပ်ကောင်းတယ်။

သိပ်မကောင်းဘူး။

???

Syntax - in Burmese, the verb comes at the end of a sentence

ဒီနေ့ ကျွန်တော် သတင်းစာမဖတ်ရသေးဘူး။

di né tɕəno ʈədìn-za mə-pʰaʔ-yá-ðè-bù.

this day 1M news-text NEG-read-get-yet-NEG.

‘Today I haven’t read the newspaper.’

ကျွန်တော်က ဒီနေ့ သတင်းစာမဖတ်ရသေးဘူး။

tɕəno(-gá) di né ʈədìn-za mə-pʰaʔ-yá-ðè-bù.

1M-SBJ this day news-text NEG-read-get-yet-NEG

‘I haven’t read the newspaper today.’

သတင်းစာကို ကျွန်တော် ဒီနေ့မဖတ်ရသေးဘူး။

ʈədìn-za(-go) tɕəno di né mə-pʰaʔ-yá-ðè-bù.

news-text-OBJ 1M this day NEG-read-get-yet-NEG

‘The newspaper, I haven’t read it today.’

... or does it?

ဒီနေ့ ကျွန်တော်မဖတ်ရသေးဘူး သတင်းစာကို။

di né tɕəno mə-pʰaʔ-yá-ðè-bù, ðədìn-za-go.

this day 1M NEG-read-get-yet-NEG news-text-OBJ

‘I haven’t read it today, the newspaper.’

ဒီနေ့ သတင်းစာမဖတ်ရသေးဘူး ကျွန်တော်။

di né ðədìn-za mə-pʰaʔ-yá-ðè-bù, tɕəno.

this day news-text NEG-read-get-yet-NEG 1M

‘I haven’t read the newspaper today, me.’

ကျွန်တော်သတင်းစာမဖတ်ရသေးဘူး ဒီနေ့။

tɕənɔ ʈədìn-za mə-pʰaʔ-yá-ʈè-bù, di né.

1M news-text NEG-read-get-yet-NEG this day

‘I haven’t read the newspaper, today, I mean.’

ဒီနေ့ မဖတ်ရသေးဘူး ကျွန်တော် သတင်းစာ။

di né mə-pʰaʔ-yá-ʈè-bù, tɕənɔ ʈədìn-za.

this day NEG-read-get-yet-NEG 1M news-text

‘I haven’t read it yet today, the newspaper, me.’

Semantics - past, present, future, etc.

I eat. *I ate.* *I will eat.* *I am eating.* *I have eaten.*
ငါစားတယ်။ ငါစားခဲ့တယ်။ ငါစားမယ်။ ငါစားနေတယ်။ ငါစားပြီးပြီ။

Everything clear ...

PRESENT	$t\varepsilon/d\varepsilon$	တယ်
PAST	$k^h\varepsilon (d\varepsilon)$	ခဲ့(တယ်)
FUTURE	$m\varepsilon$	မယ်
CONTINUOUS	$ne d\varepsilon$	နေတယ်
PERFECT	$(p\grave{i}-)bi$	(ပြီး)ပြီ

But ...

မနက်ဖြန်အားတယ်။

‘I will be free tomorrow.’

မနက်ဖြန်နားတယ်။

‘I will rest tomorrow.’

အခုအိမ်မှာရှိမယ် ထင်တယ်။

‘I think she’s at home now.’

ငါနေခဲ့မယ်။

‘I will stay here (you guys may leave).’

ကောင်းပြီ။

‘It’s good now.’ (not ‘it has been good’)

လာပြီ။

‘He is on his way now.’ (not ‘he has come’)

→ maybe rather different categories in Burmese (not like English)

တယ်

DEFAULT, NEUTRAL

ခဲ့

DIFFERENT PLACE/TIME

မယ်

UNCERTAIN, SPECULATION

ပြီ

NEW SITUATION

Pragmatics - how is Burmese used?

Greeting and thanking

မင်္ဂလာပါ။

‘Hello’

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

‘Thank you.’

but...

when do you actually use them???

Compare to English ‘hello’ and ‘thank you’.

Requests

‘Can you open the window?’

→ the other person opens the window

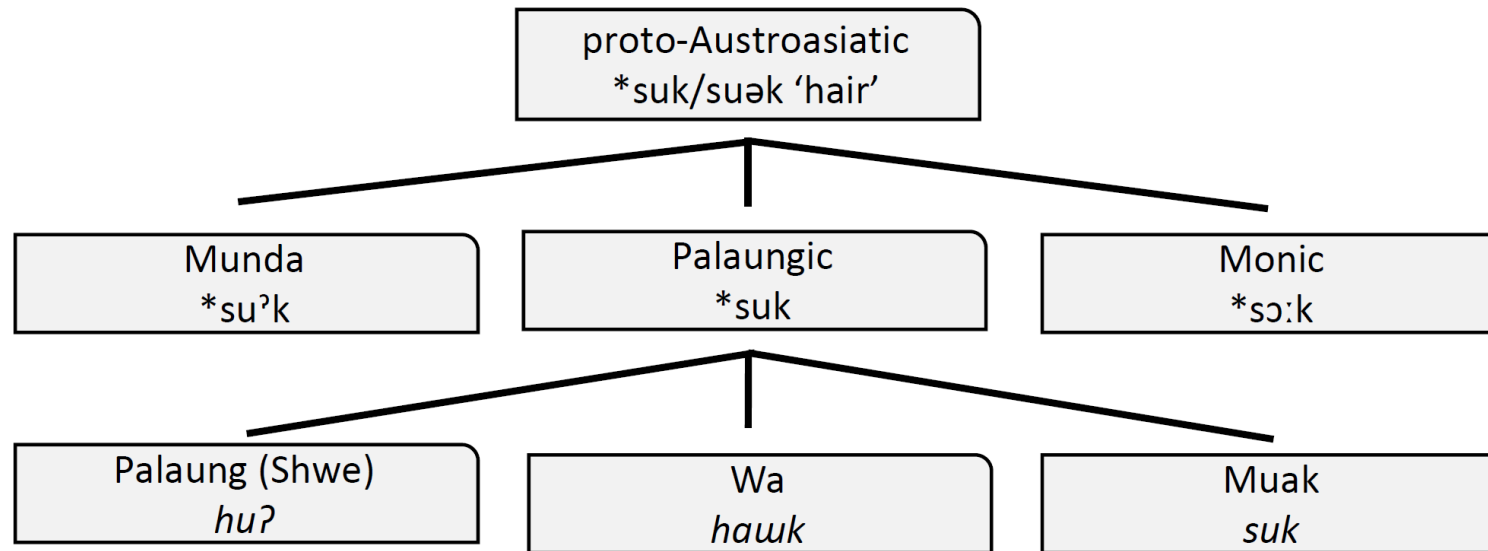
ပြတင်းပေါက်ဖွင့်လို့ရလား။

→ ရပါတယ်။

Different cultural conventions in English and Burmese!

Diachronic linguistics - language families in Southeast Asia

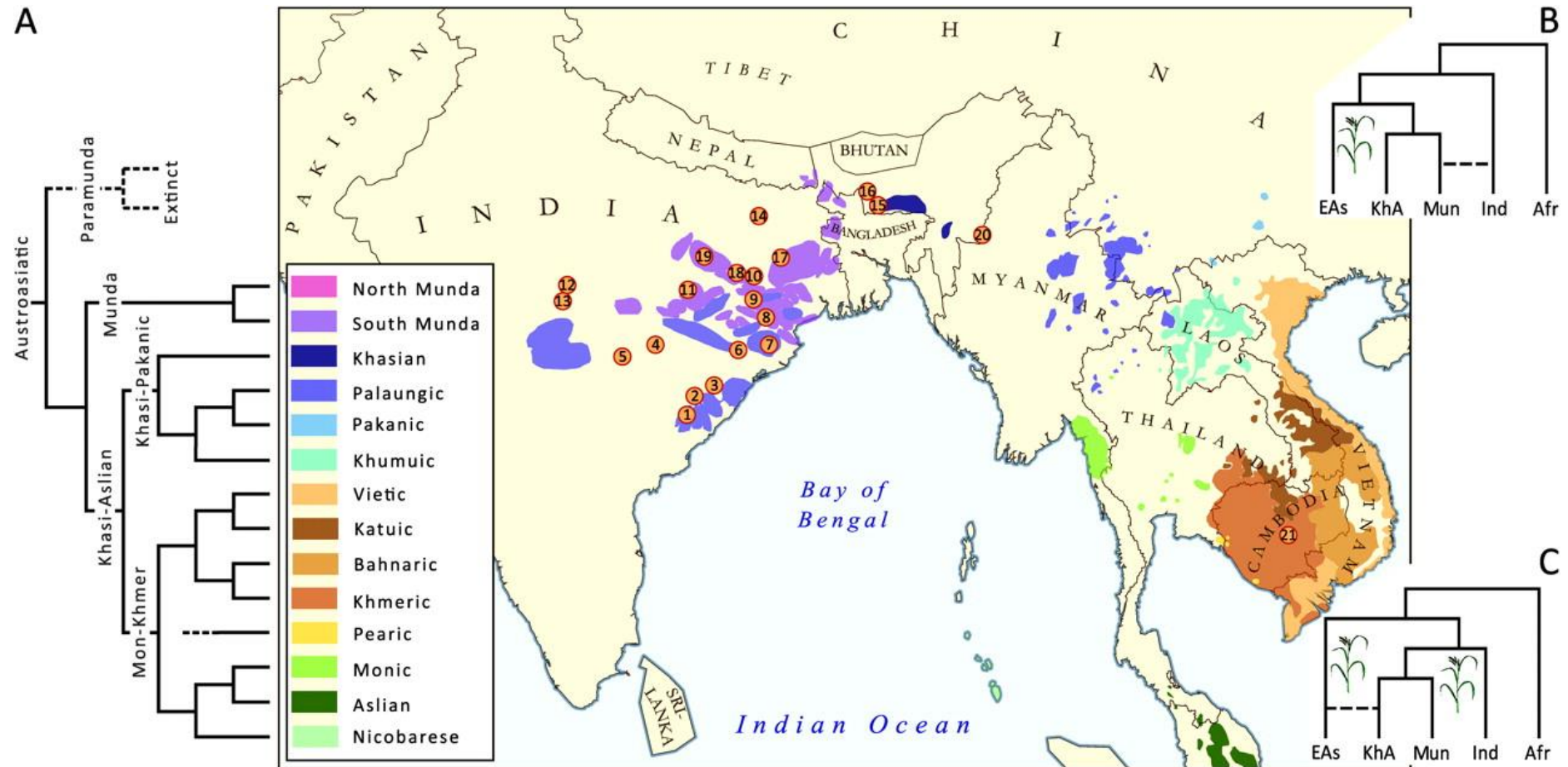
Austroasiatic

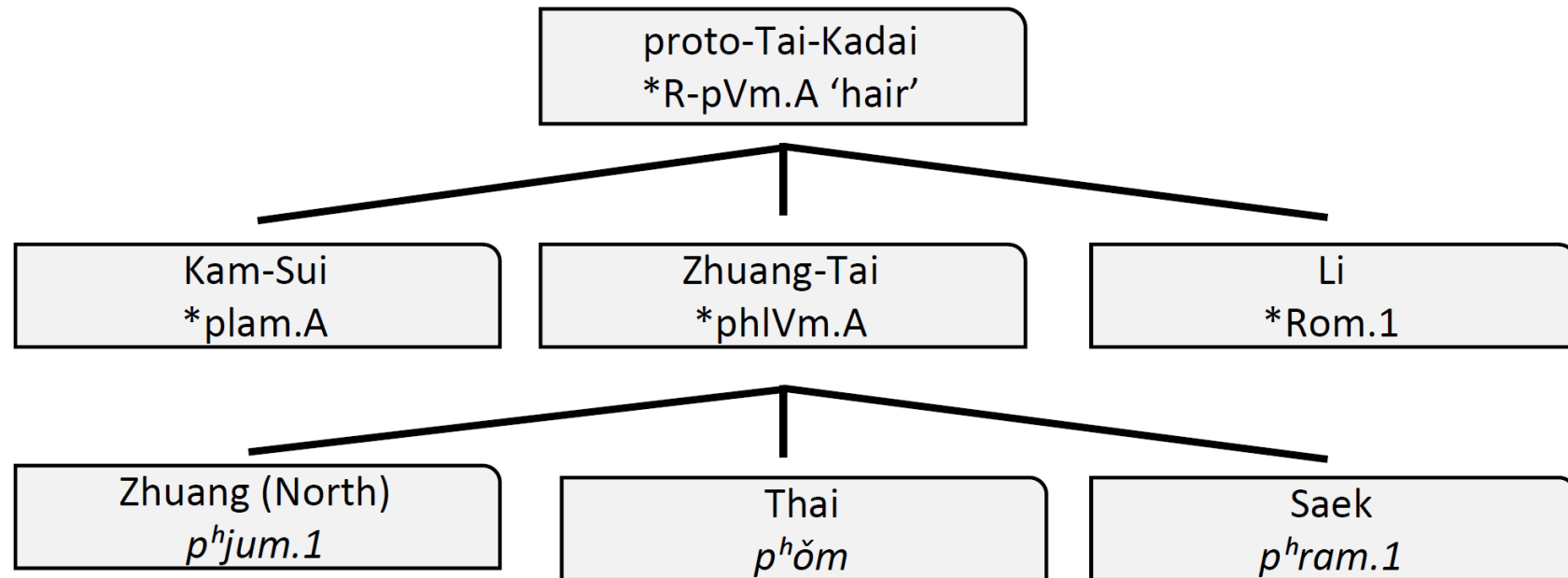
Jenny & Sidwell 2015

In Myanmar: Mon, Palaung (Ta'ang), Htanaw, Wa, ...

The Austroasiatic (“Mon-Khmer”) languages

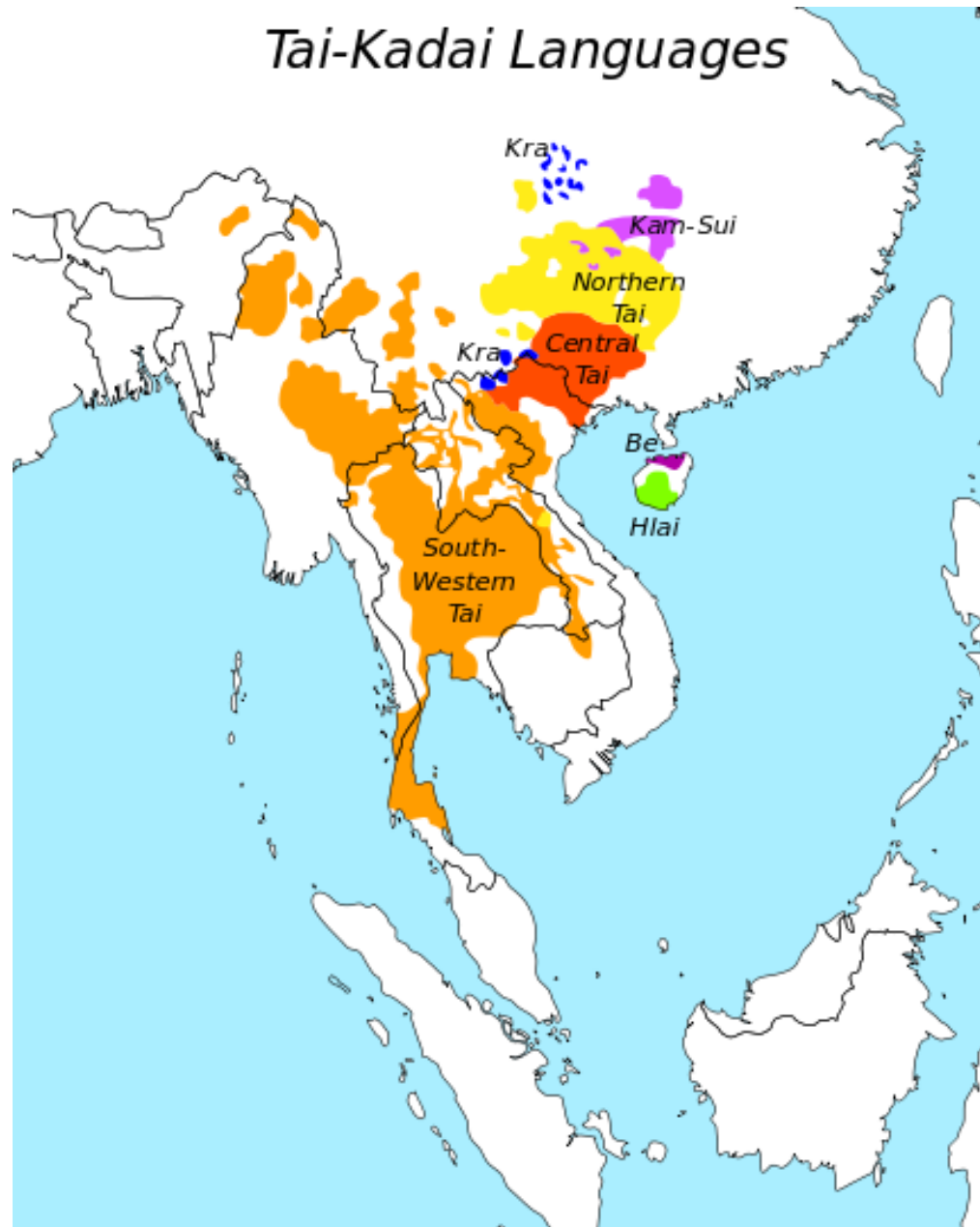
Tai-Kadai

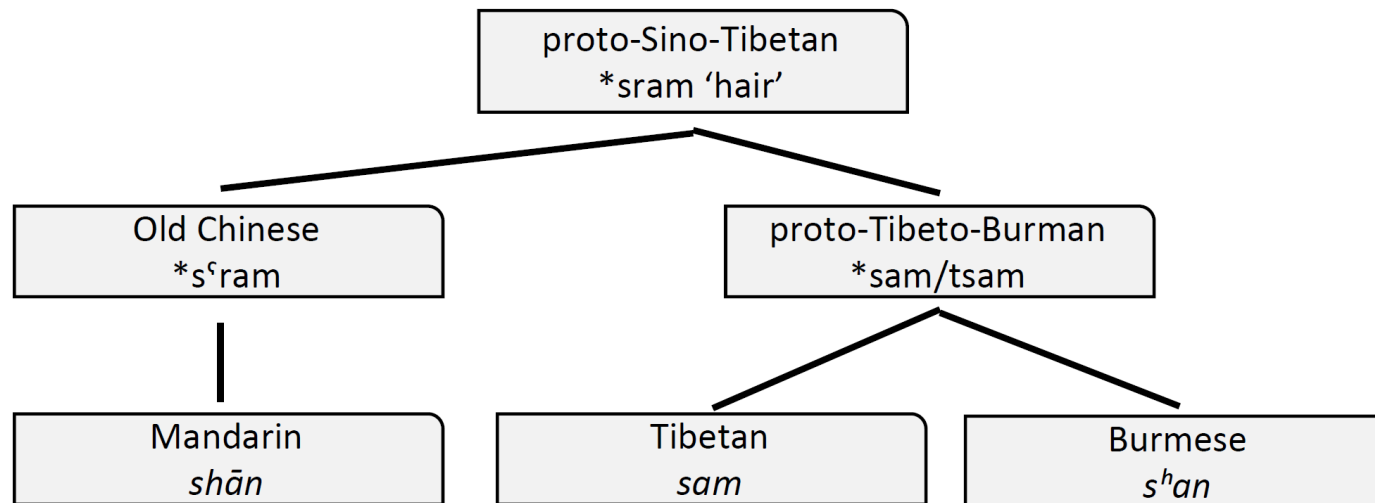
Haudricourt 1974; Peiros 1998

In Myanmar: Shan, Khamti, Taileng, Khuen, ...

Tai-Kadai Languages

Sino-Tibetan

Baxter & Sagart 2014; Matisoff 2003

In Myanmar:

Burmese, Intha, Arakanese, Taungyoe, Tavoyan, Yaw, Danu, ...

Karenic (Pwo, Sgaw, Kayah, Kayan, Pa-O, Bwe, Geba, ...)

Jinghpaw, Maru, Zaiwa, Kadu, Cak, Lisu, Lahu, ...

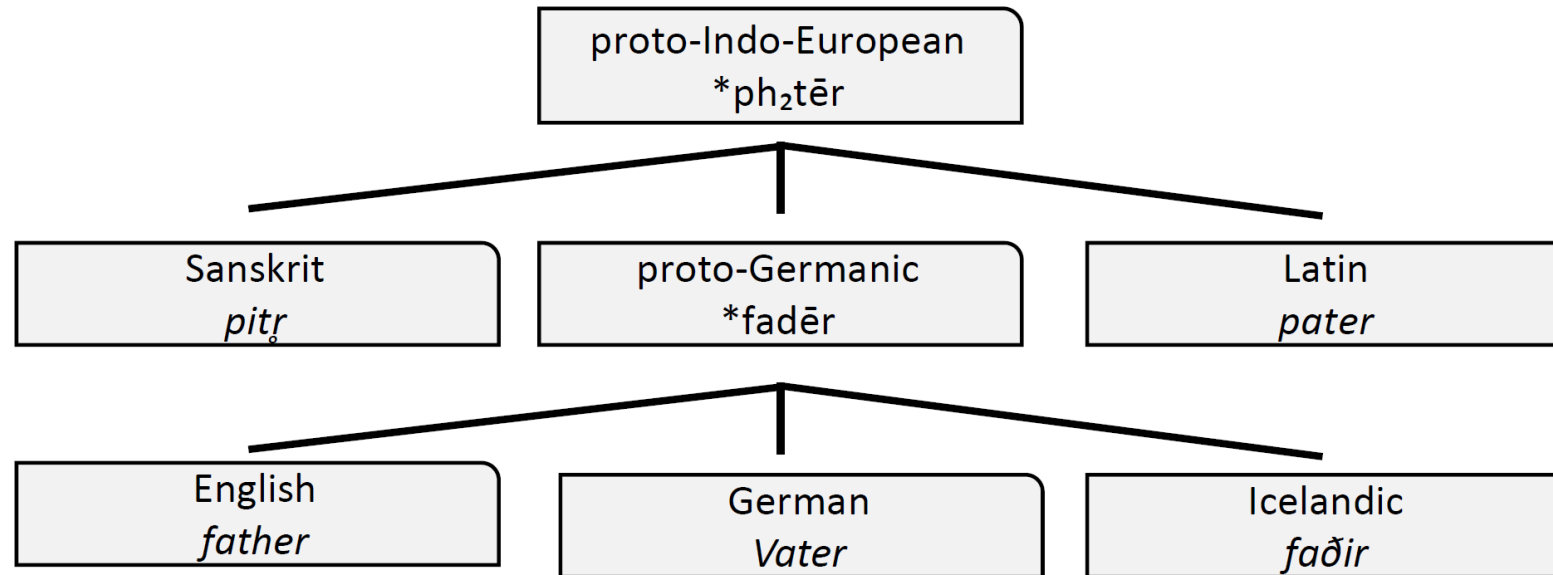
Chinese varieties

Pyu

The Sino-Tibetan languages

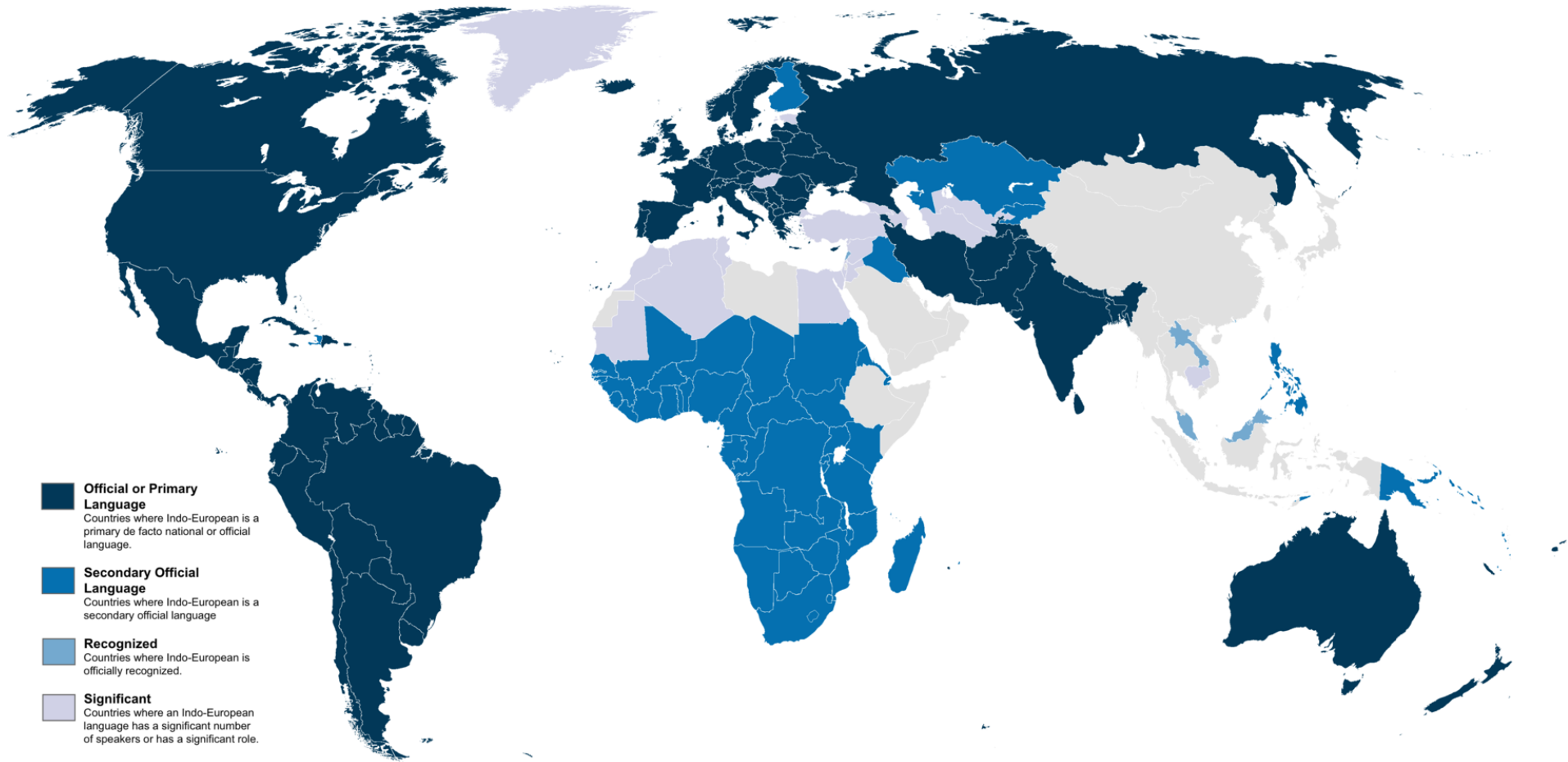

Indo-European languages

Myanmar: Pali, Rohingya, Gorakha, ...
English

The Indo-European languages

In the next lesson we look at the role of language in society - general overview